

Pontok, vonalak a síkon: `plot`

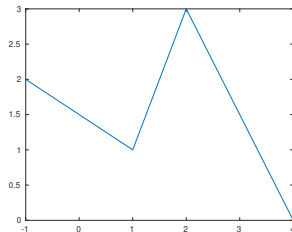
`plot(x,y)`

Töröttvonalal összekötve ábrázolja azokat a síkbeli pontokat, melyek 1. koordinátája az `x`, 2. koordinátája az `y` vektorban van felsorolva.

Rajzoltassuk ki a $(-1, 2)$, $(1, 1)$, $(2, 3)$, $(4, 0)$ pontokat összekötő töröttvonalat!

1. készítsünk egy vektort a pontok első koordinátáiból: `x=[-1,1,2,4]`
2. készítsünk egy vektort a második koordinátákból: `y=[2,1,3,0]`
3. hívjuk meg a `plot` függvényt.

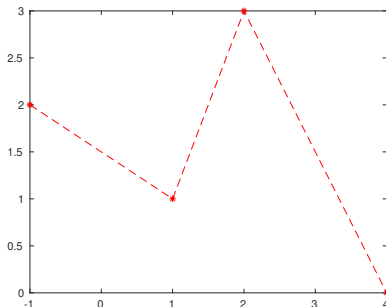
```
>> x=[-1,1,2,4];y=[2,1,3,0];  
>> plot(x,y)
```


Pontok, vonalak a síkon: `plot`

A `plot` függvény harmadik argumentumában megadhatjuk az összekötő vonal és a pontokat jelző marker típusát, színét. Pl.

```
>> x=[-1,1,2,4];y=[2,1,3,0];  
>> plot(x,y,'r*--')
```


Ha csak markert adunk meg, vonaltípust nem, akkor nem köti össze a pontokat.

Markerek

- * csillag
- o kör
- + összeadás jel
- x kereszt
- s négyzet
- d rombusz
- p ötszög
- h hatszög
- < balra mutató háromszög
- > jobbra mutató háromszög
- ^ felfele mutató háromszög
- v lefele mutató háromszög

Vonaltípusok

- - folyamatos vonal
(alapértelmezés)
- : pontozott vonal
- - - szaggatott vonal
- -. szaggatott-pontozott
vonal

Színek

- b kék
- r piros
- g zöld
- k fekete
- w fehér
- y sárga
- m magenta
- c cián

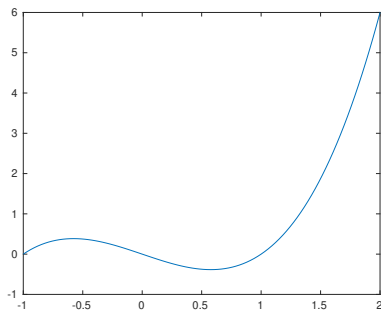
Pontok, vonalak a síkon: `plot`

Ha egy **függvényt** szeretnénk **ábrázolni**, akkor számítsuk ki az értékét sok pontban, és a pontpárokat ábrázoljuk.

Pl. az $f(x) = x^3 - x$ függvény a $[-1, 2]$ intervallumon:

```
x=linspace(-1,2);  
y=x.^3-x;  
plot(x,y)
```

x: 100 egyenlő lépésközű pont a $[-1, 2]$ intervallumból
y: a függvényértékek az x-beli pontokban. **Elemenkénti műveletek!**

Anoním függvények, function handle

Függvényeket definiálhatunk a következő módon:

```
>> fv=@(x) x.^3-x;
```

Ilyen módon az $fv(x) = x^3 - x$ függvényt definiáltuk, hívása pl.:

```
>> fv(2)  
ans =  
     6
```

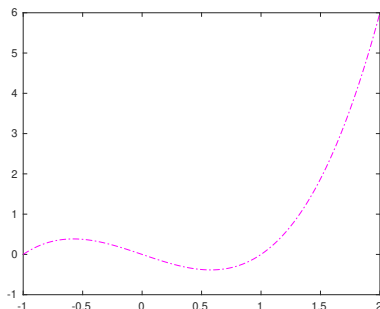
A @ szimbólum után zárójelben szerepelnek a függvény változói (most x), ezt követi a függvény (ez egy ún. anoním függvény). Az = baloldalán szereplő változó (most fv) egy ún. „function handle” típusú változó lesz.

Mivel a függvényt „elemenkénti műveletekkel” definiáltuk, ezért akár egy vektorral is hívhatjuk. Ebben az esetben a függvényt a vektor minden elemére kiértékeli, és a függvényértékek vektorát adja vissza.

Pontok, vonalak a síkon: `plot`

Függvény ábrázolásánál is megadhatjuk a vonaltípust és színt is, illetve a függvényt definiálhatjuk function handle-ként:

```
x=linspace(-1,2);  
f=@(x) x.^3-x;  
plot(x,f(x),'m-.'
```


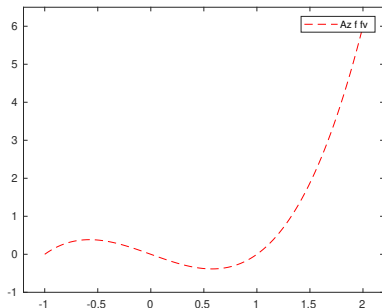
Pontok, vonalak a síkon: **figure**, **axis**, **legend**

A **figure** utasítás hatására egy új grafikus ablak nyílik. Ennek hiányában, ha van megnyitott grafikus ablak, akkor abba készíti el az ábrát, annak korábbi tartalmát felülírva.

axis([xmin,xmax,ymin,ymax]) beállítja a tengelyek határait (ld. még az **xlim** és **ylim** függvényeket).

A **legend** segítségével magyarázó felíratot készíthetünk.

```
x=linspace(-1,2);  
f=@(x) x.^3-x;  
figure; plot(x,f(x),'r--')  
axis([-1.2,2.2,-1,6.5]);  
legend('Az f fv')
```


Tengelyek tulajdonságai: **gca**

`gca`: (get current axes) az aktuális ábrán a tengelyek jellemzőit kérdezhetjük le, illetve módosíthatjuk ezeket.

Pl az utolsó ábra esetén:

```
>> gca
```

```
ans =
```

```
  Axes with properties:
```

```
    XLim: [-1.2000 2.2000]
```

```
    YLim: [-1 6.5000]
```

```
    XScale: 'linear'
```

```
    YScale: 'linear'
```

```
  GridLineStyle: '-'
```

```
    Position: [0.1300 0.1100 0.7750 0.8150]
```

```
    Units: 'normalized'
```

Show all properties

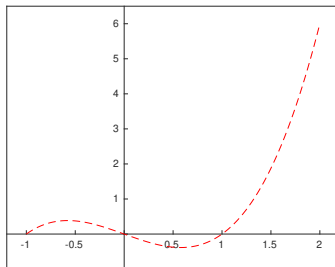
Csak akkor működik, ha van nyitott grafikus ablak!

Tengelyek tulajdonságai: `gca`

Pl. tengelyek pozícionálása (az origóba):

```
x=linspace(-1,2);  
f=@(x) x.^3-x;  
figure; plot(x,f(x),'r--')  
axis([-1.2,2.2,-1,6.5]);  
ax=gca;  
ax.XAxisLocation='origin';  
ax.YAxisLocation='origin';
```


A kód utolsó 3 sora:

```
ax=gca;
```

az ax változóba menti a jelenlegi tengely-jellemzőket

```
ax.XAxisLocation='origin';
```

az x-tengely az origón haladjon át

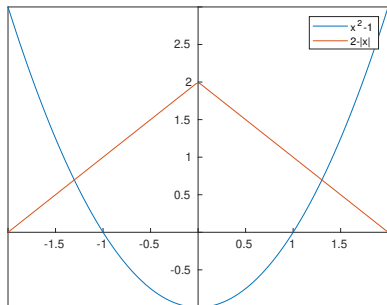
```
ax.YAxisLocation='origin';
```

az y-tengely az origón haladjon át

Több függvény egy ábrán

Ha egyszer hívjuk a plot függvényt, több argumentummal:

```
x=linspace(-2,2);  
y=x.^2-1;  
z=2-abs(x);  
figure; plot(x,y,x,z)  
legend('x^2-1','2-|x|')  
ax=gca;  
ax.YAxisLocation='origin';  
ax.XAxisLocation='origin';
```


plot(x,y,x,z): ábrázolja az (x,y) és (x,z) párokat. Akár még több párt is megadhatunk így. Minden pár után külön megadhatjuk a színt és a vonaltípust. Pl. `plot(x,y,'r--',x,z,'m-.'`)

legend: több sztringet is felsorolhatunk, ekkor a rajzolás sorrendjében rendeli hozzá a vonalakhoz a sztringeket.

Több függvény egy ábrán

Az előző ábra a plot függvény többszöri hívásával:

```
x=linspace(-2,2);  
y=x.^2-1;  
figure; plot(x,y)  
z=2-abs(x);  
hold on;  
plot(x,z)  
legend('x^2-1','2-|x|')  
ax=gca;  
ax.YAxisLocation='origin';  
ax.XAxisLocation='origin';  
hold off;
```

hold on bekapcsolja a „rárajzoló” üzemmódot: az aktuális grafikus ablakba rajzol, az ottani eredeti ábra meghagyásával

Több függvény egy ábrán

Az előző kód részletezve:

```
x=linspace(-2,2);
```

felveszünk 100 pontot a $[-2, 2]$ intervallumban

```
y=x.^2-1;
```

kiszámítjuk $x^2 - 1$ értékét az x -beli pontokban

```
figure; plot(x,y)
```

nyitunk egy grafikus ablakot, ábrázoljuk az (x,y) párokat

```
z=2-abs(x);
```

kiszámítjuk $2 - |x|$ értékét az x -beli pontokban

```
hold on;
```

bekapcsolja a rárajzoló módot

```
plot(x,z)
```

ábrázoljuk az (x,z) párokat

```
legend('x^2-1','2-|x|')
```

magyarázó szövegdoz

```
ax=gca;
```

```
ax.XAxisLocation = 'origin';
```

```
ax.YAxisLocation = 'origin';
```

a tengelyek az origón haladjanak át

```
hold off;
```

kikapcsolja a rárajzoló módot

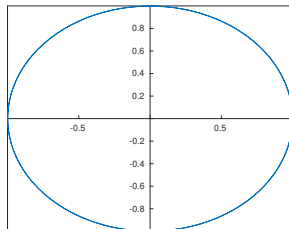
axis equal

A tengelyeken egyforma hosszú egységet választ.

Példa: rajzoljunk egy kört!

Miközben α befutja a $[0, 2\pi]$ intervallumot a $(\cos \alpha, \sin \alpha)$ pontpárok az origó középpontú egység sugarú körön futnak végig:

```
alfa=linspace(0,2*pi);  
figure;  
plot(cos(alfa),sin(alfa))  
ax=gca;  
ax.YAxisLocation='origin';  
ax.XAxisLocation='origin';
```

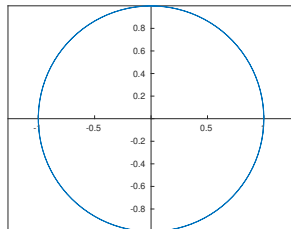

Mivel nem egyforma hosszú az egység a két tengelyen, így az alakzat nem látszik körnek.

axis equal

Adjunk hozzá az előző kódhoz még egy parancsot:

```
alfa=linspace(0,2*pi);  
figure;  
plot(cos(alfa),sin(alfa))  
ax=gca;  
ax.YAxisLocation='origin';  
ax.XAxisLocation='origin';  
axis equal;
```


axis equal: egyforma hosszú egységet választ minden tengelyen.

1. feladat

Legyen

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 0.7 \\ 0.7 & 0.6 \end{bmatrix}, \quad B = \begin{bmatrix} 1 & 0.8 \\ 0.8 & 0.7 \end{bmatrix}, \quad C = \begin{bmatrix} 1 & 0.9 \\ 0.9 & 0.8 \end{bmatrix}.$$

Alkalmazza a fenti mátrixokkal adott lineáris transzformációkat az egységkör pontjaira. Ábrázolja az egységkört, illetve a képként kapott alakzatot egy közös ábrán.

Milyen kapcsolat van a mátrixok kondíciószáma és a képként kapott alakzatok között?

2. feladat

Olvassa be a `salary.xlsx` állományt. Ennek első oszlopában a szakmai tapasztalat (években), másodikban az megfelelő éves fizetések szerepelnek, valamilyen valutában. (Forrás: Kaggle) Ábrázolja az adatokat (diszkrét pontokként): a vízszintes tengelyen az éveket, a függőlegesen a fizetéseket.

Az adatok beolvasásához használhatja a `readtable` függvényt.

Ekkor a beolvasott értékek egy táblázat (`table`) típusú változóba kerülnek. Mivel a táblázat most csak numerikus adatokat tartalmaz, így a `table2array` függvénnyel numerikus tömbbé alakítható.

Az ábra alapján milyen jellegű kapcsolat látszik a szakmai tapasztalat és a fizetések között?

3. feladat

Olvassa be a `baleset.xlsx` állományt. Ebben a magyarországi lakosság számának alakulását találja 1990 és 2022 között, illetve ugyanezen években a személyi sérüléssel járó közúti közlekedési balesetek számát (forrás: KSH). Ábrázolja mindkét adatsort, majd ábrázolja az évek függvényében a 100000 főre jutó balesetek számát is.

4. feladat

Olvassa be a `japan_h_w_man.xlsx` állományt. Ebben többek között 5-17 éves japán fiúk átlagos magassága (cm) és testsúlya (kg) szerepel, városonkénti bontásban. (Forrás: Kaggle) Ábrázolja a testsúlyokat a magasság függvényében! Ábrázolja ugyanezt csak a 6 éves fiúk esetén.